

MAREA MIMĂ

de Cristian Ioanide

Stimați cititori,

Popoarele au tânjit mai tot timpul după democrație. Nu pentru că sunt flămânde de dispute teoretice și debateri asupra diverselor concepte politice. Nici pentru că erau convinse că democrația aduce *volens-nolens* o bunăstare economică. Nici pentru că democrația lasă cultura să pășească voinicește în linie dreaptă. Cred că nimic dintre acestea nu a întârâtat foamea popoarelor pentru democrație cât dorința ca fiecare om, oricât de neînsemnat ar fi el, să aibă, deopotrivă cu cel puternic, un egal acces la Lege.

Și asta cred că a rămas încă de pe vremea primului ucigaș (și încă ucigaș de frate), Cain, care a fost judecat direct de către Dumnezeu. Iar acea judecată era înțeleptă, pentru că a debutat cu o prevenire: *Și Domnul i-a zis lui Cain: "Pentru ce te-ai mâniat și pentru ce ți s-a posomorât fața? Nu-i așa? Dacă faci bine, vei fi bine primit; dar dacă faci rău, păcatul pânđește la ușă; dorința lui se ține după tine, dar tu să-l stăpânești."* Dar Cain s'a lăsat călăuzit mai degrabă de patimi, decât de rațiune, și a comis înfiorătorul păcat, asupra lui lansându-se o sentință divină: *Și Dumnezeu a zis: „Ce ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău strigă din pământ la Mine. Acum blestemat ești tu, izgonit din ogrorul acesta, care și-a deschis gura ca să primească din mâna ta sângele fratelui tău! Când vei lucra pământul, să nu-ți mai dea bogăția lui. Pribeag și fugar să fii pe pământ."*

Pe vremea aceea însă, oamenii mai aveau încă o comunicare directă cu Cel care-i crease. Așa că, ucigașul Cain, înspăimântat de severitatea unei pedepse ce-l izgonea practic din societate, cere îndurare: *"Pedeapsa mea e prea mare ca s-o pot suferi. Iată că Tu mă izgonești azi de pe fața pământului; eu va trebui să mă ascund de Fața Ta și să fiu pribeag și fugar pe pământ; și oricine mă va găsi, mă va omorî."* Și culmea e că, îndrăzneala sa de tip "recurs" are câștig de cauză: *Domnul i-a zis: "Nicidecum; ci dacă va omorî cineva pe Cain, Cain să fie răzbunat de șapte ori."* *Și Domnul a hotărât un semn pentru Cain, ca oricine îl va găsi, să nu-l omoare.*

De atunci a trecut multă vreme. Și "dreptatea" a ajuns în mâna oamenilor, trecând, deci, de la perfecțiune la imperfecțiune. Iar, câteodată, imperfecțiunea dreptății omenești a depășit toate limitele închipuirii, făptuindu-se chiar în numele celor mai nobile idealuri, așa cum este cel de "libertate" ("Libertate, libertate! Câte crime nu se săvârșesc în numele tău". – Lamartine). Și de aceea, "dreptatea" a ajuns, de atunci pentru omul de rând, aidoma unui "paradis pierdut", care-l făcea pe Împăratul David să suspine: *"Voi face din Tine bucuria și veselia mea, voi cânta Numele tău, Dumnezeule Prea Înalte, pentru că vrăjmașii mei dau înapoi, se clatină și pier dinaintea Ta, căci Tu îmi sprijinești dreptatea și pricina mea și stai pe scaunul Tău de domnie ca un judecător drept."*

Da, da, cred că foamea după o dreptate "dreaptă" a făcut popoarele să tânjească după democrație.

Numai că, democrațiile prezintă un mare dezavataj în fața autocrațiilor. Ele au nevoie de consensul `uasi-general la populației. E nevoie, în mod imperios, ca aproape toți membrii societății să accepte că aceasta este calea pe care trebuie să se meargă. Și, de abia după ce acest consens este cimentat, se pot obține și adevăratele roade generale ale democrației, așa cum sunt descrise ele de către Arend d'Engremont Lijphart, Professor Emeritus de științe politice la University of California, San Diego. *"Democrațiile consensualiste își demonstrează calitățile mai generoase și mai tolerante în felul următor: sunt mai predispuse să fie state ale bunăstării; au rezultate mai bune în privința protejării mediului; condamnă la închisoare mai puțini oameni și sunt mai puțin predispuse să aplice pedeapsa capitală; iar democrațiile consensualiste din lumea dezvoltată sunt mai generoase în acordarea de asistență economică țărilor în curs de dezvoltare."*

Dar, istoric vorbind, democrațiile au funcționat bine doar în Grecia Antică. Și, de fapt, nu în întreaga Eladă, ci numai la nivel de cetăți. De aici, și concluzia cercetătorilor moderni, potrivit căreia: Un stat foarte redus ca dimensiuni și cu o populație foarte mică va avea întotdeauna rezultate mai bune în privința realizării parametrilor democrației. Și asta nu atât pentru că este guvernat de o "democrație consensualistă", ci pentru că relațiile sociale în cadrul său au un cu totul alt statut și o manifestare complet diferită. Iar aceste relații nu pot fi reproduse la fel de bine în cadrul unor state incomparabil mai mari și care, în plus, au o structură a corpului social de tip "multicultural".

România, 'din fericire', nu este o țară mare și nici cu o densitate a populației ieșită din comun. Iar poporul

român este prin excelență un popor elitist, un popor care a urât din totdeauna uniformizarea de tip comunist. N'ar fi trebuit oare ca un asemenea popor să fi încercat ca după eliberarea de tenebrele bolșevice să se îndrepte fremătând către drumul democrației?

Spuneam că, prima condiție de construire a unei democrații este realizarea unui consens, al membrilor unei societăți. Numai că, această condiție a consensualizării nu poate nici măsurată, nici testată cu precizie. Și din această cauză pot apărea situații de duplicare din cauza unor interese oculte.

Un astfel de interes ocult a făcut ca Rusia Sovietică și acolițele ei să se auto-intituleze 'democrații'. Iar la confruntarea cu democrațiile reale occidentale (în cadrul unor vizite în Est), proletariatul 'democrat' estic era 'invitat' militărește să performeze la cel mai înalt nivel, cu orice preț, "pentru ca să nu ne dăm de rușine, băi tovarăși, în fața spurcaților ăstora de capitaliști".

După cum bine știți, comunismul a căzut până și în România, dar nu și interesele oculte. Toate țările fostului bloc sovietic (mai puțin Rusia), înfometate și înfrigate de iernile aspre, au dorit să ajungă în Vest, adică în Uniunea Europeană, ca să mai guste și ele din democrația uitată de multă vreme. Numai că, nici una dintre aceste țări nu a procedat la o primenire politică radicală, crezând naiv, sau poate din nevrednicie, într-o "conciliere națională". La fel s'a întâmplat, firește, și în România. Ceea ce s'a uitat însă a fost definiția "concilierii". Și anume s'a uitat faptul că, cei care au vătămat trebuie să se căiască de faptele lor abominabile în fața celor vătămați, care trebuie să accepte această căință, dacă o consideră sinceră. Dar această căință nu a avut loc, iar în locul ei s'a instalat mioritica uitare, care, de cele mai multe ori, în Țara Românească, a lăsat Justiția fără obiectul muncii.

Adevărul e că sunt momente în existența unei națiuni când aceasta trebuie să acționeze ca un singur trup, dacă vrea să-și salveze integritatea morală. Or, *dacă mâna ta cea dreaptă te face să cazi în păcat, taie-o și leapăd-o de la tine; căci este spre folosul tău să piară unul dintre mădularele tale și să nu-ți fie aruncat tot trupul în gheena.*

Oricât ar părea de ciudat, Securitatea (căci acesta este "corpul străin", "mâna dreaptă" din textul evanghelic) a avut o pondere numerică, prin ramurile și rămurelele sale, deloc neglijabilă. După calculele mele ea egala numericeste armata țării. Și, din cauză că o conciliere reală nu s'a produs, așa cum nu s'a produs nici primenirea generală a neamului, România arată și astăzi ca un stat cu o structură a corpului social de tip multicultural (mai bine zis "bicultural"). Ceea ce o face inaptă de a deveni "democrație", în adevăratul sens al cuvântului.

Dar, de fapt, situația e chiar mai proastă decât am descris-o până acum. Și asta pentru că, datorită acestui "corp străin" (Securitatea Remanentă), România se află într-o stare de impostură generală. "Zeci de mii de persoane mimează respectul și acceptarea democrației, jucând roluri la care de fapt nu ar trebui să aibă acces. Avem magistrați care mimează independența, jurnaliști care mimează libera exprimare, voci ale societății civile care mimează îngrijorarea, sindicate libere care mimează lupta în interesul propriilor membri, președinți care mimează echidistanța și constituționalitatea, miniștri care mimează competența. Condiția formală pe care democrația o cere este atât de ușor de îndeplinit încât individul care ocupă o "poziție" nu are nevoie de abilități ieșite din comun pentru a mima atașamentul său față de democrație. Iar sociologii ne spun că, aceste "mimări" apar numai acolo unde *capitalul uman* și cel *social* prezintă curențe majore." (Sfera Politicii)

Sociologii consideră că, în România-de-Tranziție, cele două categorii se află în următoarea situație.

"În privința "capitalului uman", avem de-a face cu "specialiști" formați în bună măsură în regimul comunist; politicieni, formatori de opinie, conducători ai administrației locale și chiar simpli funcționari. Aceștia pretind că au învățat din mers modul de funcționare al mecanismelor democratice, dar situația reală infirmă această posibilitate. Mulți politicieni sunt șantajabili și au adeseori un comportament contradictoriu, care nu poate fi explicat altfel decât prin jocuri de culise strâns legate de practicile din regimul comunist. Formatorii de opinie înclină, în mod absolut, balanța spre modul ipocrit de a "lumina" și de a "inspira" masele, provenit din sistemul de amenințări și recompense care a funcționat în totalitarism. Conducătorii administrației locale uzează de instrumentele puse la dispoziție de partidul unic (de altfel foarte mulți au rămas la posturi), iar acolo unde legislația de tip democratic impune un comportament transparent și echilibrat reușesc să evite "neajunsul" prin tot felul de tertipuri, organizând licitații cu participanți "potrivți", creând "voci" ale societății civile din rândul cunoștințelor (pe care apoi le "consulta" formal) etc. Chiar și funcționarii simpli au păstrat în bună măsură atitudinea față de cetățean care le-a fost inspirată de puterea deținută în cadrul aparatului administrativ din perioada comunistă, care le permitea să trateze cetățenii ca supuși. În toate categoriile esențiale pentru bunul mers al sectorului public regăsim majorități (uneori calificate) date de indivizi prea puțin atinși de spiritul democratic.

În privința "capitalului social", avem de-a face cu rețele de încredere exclusiv clientelare, bazate pe relații de rudenie și pe interese. În cadrul acestora, normele sunt respectate numai atâta timp cât scopul urmărit își menține atractivitatea. Statul, ca principal catalizator al acestui capital, sprijină în continuare interesul schizoid, rezultatul fiind lipsa de respect față de norme în genere și față de lege în particular.

Capitalul economic nu se află într-o situație mai fericită. Un sistem care a căutat în permanență frânarea inițiativei private nu putea conduce la o dispersie a capitalului, care să asigure un echilibru de forțe în privința suportului asigurat diversității de opinie și libertății de acțiune.

Toate aceste premise ar trebui să ne conducă spre o concluzie de genul următor: În România există un cadru instituțional complet, care asigură, la nivel teoretic și cu foarte multe clauze speciale (de tipul celor înfățișate mai sus), funcționarea unui sistem democratic *aparent stabil*. Și totuși, funcționarea multor instituții prezintă deficiențe majore, în unele cazuri amenințând chiar cu blocajul.

Supraviețuirea acestora pare să fie asigurată prin resuscitare artificială, caz în care funcții ale acestor instituții sunt delegate altora (grăitoare în acest sens este crearea Parchetului Național Anticorupție). Acolo unde nici acest lucru nu reușește, funcțiile *vitale ale instituțiilor democratice sunt pur și simplu mimate.*” (Sfera Politicii)

Iată cât de departe poate să ducă *mimarea consensului* într-o cauză pozitivă, adică perpetuarea minciunii clasei politice din România, esențialmente descendentă a vajniciei Securității. Nu, această pătură socială pseudo-românească, care trebuia de mult măturată, te face să strigi cu cuvintele cristice: *Voi aveți de tată pe diavolul; și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El de la început a fost ucigaș; și nu stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr. Ori de câte ori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii.*

Una dintre ideile fundamentale ale doctrinei democrației, în concepția Departamentului de Stat al SUA, este aceea că: *“Desvoltarea economică face posibilă democrația”*. Mai multor cercetători americani însă, această idee le-a apărut cam săracă în expunere, deși în unele țări extrem-orientale, precum Singapore, Indonezia, Coreea de Sud și Taiwan, ea s’a confirmat. E adevărat, spun ei, că dezvoltarea economică încă din perioada unui regim autocratic creează un climat confortabil instaurării democrației, dar asta nu-i totul. Chiar dacă o democrație are doar un ritm egal de creștere economică cu al unei autocrații, prima, adică democrația, prezintă mai multe avantaje în ceea ce privește unii indicatori ai bunăstării cum ar fi: educația, speranța de viață la naștere, transparența informațiilor și altele, care arată o mai bună folosire a resurselor țării. Mai mult, structurile democratice se adaptează mai bine circumstanțelor în schimbare, deoarece apelează la politici de tatonare, bazate pe încercare și eroare, ceea ce le permite să se adapteze în permanență, evitând conflictele și alte neajunsuri care apar în cazul unor politici dictatoriale. Toate acestea, susțin autorii, trebuie să conducă la adoptarea unui set de cinci politici care să favorizeze democrațiile independente de stadiul de dezvoltare economică. Ele constau în adoptarea unui principiu de “selectivitate democratică”, prin care țările care au instituții democratice ar trebui să fie favorizate din punct de vedere al asistenței pentru dezvoltare de către SUA și de către instituțiile internaționale care se ocupă de asistență. Ajutoarele acordate vor fi mai eficiente, iar guvernămintele de altă factură vor fi încurajate să-și schimbe orientarea. Astfel pot fi evitate crizele umanitare, conflictele și stagnările economice.

Numai că, nici în cadrul acestei teorii, ce-i drept, mai rafinate decât conceptul Departamentului de Stat, lucrurile nu stau chiar atât de simplu. Astfel, judecându-se după aceste simptome ale sănătății democratice, România a primit sprijinul economic acordat de către instituțiile internaționale, iar acest sprijin a fost preluat de către ... un sistem clientelar și nu de puține ori ... deturnat.

Acest “fenomen”, care în Țara Românească răsărise încă din perioada comunistă sub numele de “hoția de Partid și de Stat”, i-a stârnit interesul academic profesorului sloven Slavoj Zizek care și-a pus problema dacă, nu cumva, unele popoare sunt ... imature pentru democrație! Și dacă așa stau lucrurile, n’ar fi nevoie în prealabil de “vreun fel de despotism luminat al cărui scop este educarea majorității pentru a deveni cu adevărat democrată”.

Numai că, în cazul României, nu e vorba de o “imaturitate” a majorității populației, ci de o minoritate (ce-i drept, apreciabilă) ce reprezintă Securitatea Remanentă.

România nu e țară săracă, ci una *sărăcită*. Iar sărăcirea ei nu stă atât în puținătatea resurselor naturale, cât în ‘bogăția’ minciunii produse de Securitatea Remanentă, care împiedică Țara de a se reînscris în civilizația occidentală.

De doi ani și jumătate, președintele Traian Băsescu încearcă, aproape de unul singur, să aducă România în civilizația vestică de care aparținuse cândva. Condamnarea comunismului, ripostele date Moscovei și lupta cu corupția sunt acțiuni menite primenirii societății românești, de scoatere a acesteia de sub oribilul statut de “biculturalitate politică”. Va reuși el oare?

“Câștigată la urne, mai mult sau mai puțin corect, legitimitatea populară (a lui Ion Iliescu, n.n.) a fost mereu cenzurată de reprezentanții „sistemului” (Securității, n.n.). Aceștia aveau nevoie de garanții absolute că lucrurile nu o vor lua razna. Iar pentru aceasta, președinții trebuiau controlați. Și astfel, în loc să fie un mediator între societate și clasa politică, președintele a devenit prizonierul celei din urmă. Căci relația unui președinte cu majoritatea determină în mai mare măsură dinamica sistemului și forța democrației decât regimul politic formal

prevăzut în Constituție.

Când Ceaușescu se prăbușea, Ion Iliescu era încă un „tovarăș“, un membru cu oarecare notorietate al majorității, altfel spus: un nomenclaturist marginalizat. Abia pe 20 Mai 1990 se profila ca șef al unei majorități, confirmat de votul popular. Puterea sa simbolică era atât de mare încât devenea periculoasă. Și astfel a fost relativizată. Prin mineriadă, l-au transformat în nici măcar o lună după alegeri, dintr-un posibil președinte decident într-un președinte aproape simbolic, un simplu membru al majorității.

Emil Constantinescu a fost ales de Corneliu Coposu să candideze la președinție pe când era doar un membru oarecare al grupului de conducere al CDR. Deși odată ales a încercat să se transforme într-un președinte decident, profitând de degradingolada din propriul câmp, Constantinescu nu a fost niciodată recunoscut drept șef al majorității, rămânând doar un președinte simbolic.

Cu Traian Băsescu, lucrurile au stat altfel. Acesta devenise șeful partidului său după victoria de la alegerile pentru Primăria Bucureștilor în 2000, iar în 2004 era șeful incontestabil al Alianței D.A. Dar, după confirmarea Guvernului, legitimitatea sa nu a mai fost recunoscută. Intenția de a „juca“ a fost puternic contestată (de către Securitate, n.n.). Deși fără majoritate, Băsescu nu s'a retras nici pe poziția de președinte opozant, nici pe cea pe care i-o rezervau partidele, de președinte simbolic. A refuzat tactica compromisului, forțând cadrele sistemului. Așa că, după referendum, Băsescu se afla din nou în căutarea majorității pierdute. (Cristian Pârvulescu – președinte Pro-Democrația)

Cum au primit clasa politică și formatorii de opinie din media victoria categorică la referendum a președintelui Traian Băsescu?

“Primul lucru care sare în ochii celor care s-au uitat la televizor Duminică, după anunțarea rezultatelor referendumului din 19 Mai, este confuzia jurnaliștilor și deruta politicienilor. Al doilea este spiritul fals - politicienii care au forțat demiterea președintelui și jurnaliștii care i-au încurajat susțin acum cu nonșalanță că albul e negru și că negrul e alb.

Unii, precum inimitabilii de la Antena 3, nu și-au putut ascunde nici consternarea, nici amărăciunea, nici incompetența: nu au putut comenta rezultatul referendumului decât repetând neajutorat că cifrele mint, raportările sunt false, iar realitatea este urmarea unei trădări și consecința unei conspirații. Astfel, lașitatea, iresponsabilitatea, spiritul fals și ipocrizia au fost principalele instrumente prin care susținătorii coaliției anti-Băsescu și-au recunoscut, implicit, eroarea.” (H.R. Patapievici)

“Toată lumea discută cu toată lumea și toate opțiunile sînt pe masă. Politica românească se reazăază, normal, așa cum trebuie. Goana pentru asumarea guvernării și discuțiile în toate direcțiile sînt primele semne ale dezghețului.

Dar, așa cum îi știu eu pe politicienii români, aceste semne încurajatoare se vor dovedi rapid a fi manifestări ale imoralității. La noi, negocierea devine repede tranzacție dubioasă, discuția se transformă în complot cît ai clipi, iar schimbarea capătă imediat mirosul respingător al uzurpării.” (Sever Voinescu)

În marea lor majoritate, liderii politici din România aparțin Securității Remanente. Scriam într'un număr anterior despre una dintre lozincile copilăriei mele: “Comuniștii moare, dar nu se predă!” Există într'adevăr un soi de cerbicie satanică în acești securiști cu iz de stepă calmukă. Faptul că, toate partidele din Coaliția celor 322 au fost dezavuate de electoratele lor, într-o proporție care merge de la 20% (PSD) până la 58% (PNL), sugerează că poporul român începe să dorească cu adevărat o primenire, înainte ca moartea unei generații să cosească și grâul și neghina.

Să ajutăm acest greu-încercat popor, de aici, din depărtări, prin solidarizarea dată de rugăciune.

PS. Transmit toată dragostea mea și a soției mele, Barbara, nașilor noștri de cununie, Lucia și ing.Costel Marinescu, din Danemarca, precum și năstrușnicului și super-talentatului lor fiu “Buxtehude”.

Anunțăm pe cititorii noștri că între revista noastră și proaspătul Romanian Echo nu există nici o legătură de nici un gen.

(Nr.188/Iunie 07)